

Prógvhandan á Vinnuháskúlanum 18. januar 2023

Góðu próvtakarar og øll onnur, ið eru komin saman her á Vinnuháskúlanum í dag.

Vit eru komin saman fyri at hátíðarhalda, at tit hava lokið prógv sum ávikavist skiparar, skipsførarar og maskinmeistarar. Eftir mikið stríð og strev eru tit komin á mál. Síðsta próvtøkan er lokin, og lívið liggur opið fyri framman.

Dagurin í dag er søguligur, tí í dag fáa fyra teir fyrstu maskinmeistaraaspirantarnir, ið hava nomið sær útbúgving í Føroyum, prógvini handað, harav ein kvinna. Tit byrjaðu á Vinnuháskúlanum á sumri í 2018, og hava tit fyrst gingið eitt ár á verkstaðarskúla og síðani skiftivís gingið í skúla og verið í starvsvenjing bæði á sjógvi og landi. Tað er eisini hugaligt at staðfesta, at nýggju maskinmeistaraaspirantar hava søkt inn á skúlan at byrja fyrst í komandi viku.

Í samgonguskjalinum, sum varð almannakunngjørt beint fyri jól, stendur, at treytirnar hjá aspirantum verða endurskoðar. So er bert at vóna, at umsøkjartalið av skipara- aspirantum eisini fer at kvinka uppeftir komandi árin.

Kann leggja afturat, at fyrstu skipsførarnir, ið lósu í Føroyum, fingi prógvini handað fyrri júst 60 árum síðan, á várið í 1963. Skúlin her á staðnum var tá spildurnýggjur, varð tikin í brúk árið fyrri, tann 4. januar 1962

Vinnuháskúlin er ein maritimur skúli, ið liggur sera væl fyrri her á høvdini við fríum útsýni, mitt úti í Norðurhøvum. Tað liggur líkasum í okkara mentararvi, at vit sum siglandi fólk altíð hava gagnnýtt havið, firðirnar og sundini, ið bæði skilja okkum sundur sum oyggjabúgvar og samstundis knýta okkum saman við umheiminum, tí havið er framvegis ein av okkara høvuðsfarleiðum út í stóru verð.

Sum Steintór Rasmussen, so beinraki yrkir í nýggju yrkingini "**Lærarin**", ið nýliga er givin út.

Eg havi ferðast landið runt um firðir, fjøll og bø og fjakka víða um á jørð, sum var eg Widerø. Og fann eg allan stórleika í Cairo, Nice og Rom, fólkalív á gøtuni og vísdómsorð so sonn.

Føroyar vórðu veruliga settar á heimskortið, tá ið nýbygdi brunnbáturin hjá Bakkafrost, Bakkafossur, kom til landið herfyri. Bakkafossur er bygdur í

Turkalandi, men Bakkafossur er bæði teknaður og projekteraður av fyrrverandi næmingum frá Vinnuháskúlanum, og stórir partur av manningunum hjá teimum trimum alifyritøkunum í Føroyum, hava fingið sína útbúgving her frá skúlanum. Alivinnan er í dag ein av høvuðsvinnunum í Føroyum, og eru 100 talsmaritim størv knýtt at alivinnuni.

Vóni eisini, at nøkur av tykkum fara í altjóða sigling at royna tykkum, meðan tit enn eru ung. Í hesum sambandi kann eg nevna, at Vinnuháskúlin síðsta heyst gjørdi aspirant samstarvsavtalu við stóra danska reiðaríð Torm um starvsvenjing, og hava fyrstu næmingarnir longu gjørt avtalu um siglingartíð. Tangaskipini hjá teimum sigla runt alla jørðina. Haldi, at slík sigling gevur so ómetaliga nógv og gott viðføri og víðkar um sjónarringin fyri lívið. At uppliva heimin og møta øðrum fólkasløgum og mentanum kann ikki undirmetast.

Hvør fjallabygd og kirkja og hvørt býartorg og havn, hvør ríkur er og fátækur, hvør bygningur og savn. Tey evni og tær gávur, sum vårt lív er ríkað av, er sum frælsi fuglurin yvir land og hav.

Síðstu mongu árin hefur Vinnuháskúlin verið tykkara námsfrøðiligi vitanarkarmur. Her hava tit lisið nógvar og tungar lærubøkur um bæði líkt og ólíkt innan maskin- og navigatióntøkni. Tøkniliga menningin gongur við rúkandi ferð, og er Vinnuháskúlin í dag sera væl útgjörður við nútímans tøkni, ið stimbrar undir frálæruna og lærutilgongdina. Takki lærarunum fyri góða og holla undirvísing.

***Um lívið sjálvst ein skúli er og tíðin vára kós,
góður er tann kennari, sum kveikir hugans ljós. Tí
lærdómur er sum eitt lítið korn, ið verður sátt,
sum stingur upp úr jørðini ímóti himli hátt.***

Sjálvandi hava tað eisini verið nógvar góðar fríløtur við skemti og látri. Tað verið seg undir Krákugjógv, í Nóatúni og við Áir. Tær stuttligu og hugnaligu løturnar hava heilt avgjørt alstóran týdning fyri samanhaldið og stuðla eisini undir lærutilgongdina. Tit hava knýtt vinarbond fyri lívið, og vóna vit, at síggja tykkum aftur her á skúlanum til ymisk skeið og førleikamenning.

At enda vil eg takka próvdómarnum fyri rættvísa
próvdøming. Takki eisini Próvstovuni og
próvtøkuvaktunum fyri væl frágingið arbeiði.
Onkrur lesandi vóru ov stutt hesaferð, men nú er
ikki at falla í fátt, men bretta upp um armar og
herja á aftur.

Umsitingin og kantinan á skúlanum skulu eisini
hava stóra tøkk fyri væl skipað og væl frágingið
arbeiði. Fari at enda við at ynskja tykkum
hjartaliga til lukku við próvnum og ynskja tykkum
alt tað besta og Guðs ríku signing og blíðan byr í
framtíðini!

Takk fyri!